

Ordliste:

A:

Absolutt flertall:

betyr at et forslag får flertallet når **et flertall av mulige stemmer** er for. Dvs. alternativ A oppnår absolutt flertall dersom minst 16 av 30 mulige stemmer, stemmer for det alternativet.

Alminnelig flertall:

Betyr at et forslag får **minst 50 % av avgitte stemmer**. Dvs. at dersom det 30 stemmer hvor alternativ A = 12 stemmer B= 10 stemmer og 8 velger å ikke stemme vinner alternativ A fordi 12 er mer enn halvparten av 22 avgitte stemmer.

B:

Benkeforslag/benking:

Å stille benkeforslag/benke betyr å informere om at man har lyst på et verv under møtet- altså stille som motkandidat. Valgkomiteen legger frem en innstilling, men å være innstilt er ikke det samme som å bli valgt. Under møtet/samlingen kan nemlig personene til stede stille seg selv, eller andre, som motkandidat/til disposisjon for ett verv. Et benkeforslag kan komme av at en person ikke er blitt innstilt av valgkomiteen, men også av at personen ikke har vært i kontakt med valgkomiteen av ulike grunner. Det er viktig å vite at et

benkeforslag som stilles på nøytralt grunnlag IKKE er et personangrep på personen som er innstilt, men et ønske om å bidra til organisasjonens arbeid.

D:

Dagsorden:

Dagsorden, en på forhånd oppsatt liste/plan over saker som skal behandles under møtet og hvilken rekkefølge de skal behandles i. Vedtas under konstituering.

Delegat:

En delegat er en person som er valgt for å representere en gruppe av medlemmer i en organisasjon (oftest en lokalavdeling i en landsomfattende organisasjon) på et møte på et høyere nivå i organisasjonen

Dirigent:

Er et annet ord for møteleder. Dirigentenes oppgaver er følgende: Lede møte iht. dagsorden og forretningsorden, holde ro og orden, fordele ordet iht talelista, behandle forslag om å begrense taletid, behandle forslag om strek, referere forslag, foreslå behandlingsmåte og lede avstemminger

F:

Forretningsordning:

Beskriver kjøreregler for Landsmøtet. Dette er for eksempel regler for hvem som har adgang til møtet, hvor

mange ganger man kan ta ordet til en sak og hvor lenge en kan snakke når en får ordet. Forretningsordenen må godkjennes av Landsmøtet.

Forskrift:

En forskrift er utfyllende retningslinjer til vedtektene. De går ofte mer i detalj, og er ikke like vanskelige å endre som en vedtekt. I PEF-ung kan ungdomsstyret endre på forskriftene innenfor vedtektenes rammeverk på et styremøte, men vedtektene kun kan endres ved 2/3 flertall på et landsmøte. Endringer gjort i forskrifter av ungdomsstyret kan reverseres av landsmøtet. Vedtekter er en organisasjons «lov» og forskriftene mer utfyllende, og en instruks for hvordan loven skal forsås eller praktiseres.

Fullmakt:

En fullmakt er at en person/ett organ som har stemmerett, men ikke mulighet til å selv møte opp å stemme, gir en annen person/organ som er tilstede lov til å stemme på vegne av seg. Eksempel: Dersom PEF-ung Oslo ikke får til å stille med en delegat kan de ta kontakt med eks PEF-ung Troms som er tilstede og be dem stemme på vegne av seg. Noen ganger med tillatelse til å stemme hva som helst, men oftest med en instruks om hva PEF-ung Oslo mener i de ulike sakene.

K:

Konstituering:

Når et møte konstitueres skjer en fordeling av roller i

møtet. Det bestemmes hvem som skal telle ved valg, hvem som skal signere endelig protokoll, som skal utarbeide dokument/ordlyder osv.

Kvalifisert flertall:

Oppnås når man **oppnår ett flertall som på forhånd er tallfestet**. Eksempel. I PEF-ungs vedtekter § 5.5

Vedtaksgyldighet står det at det må oppnås 2/3 flertall for å kunne gjøre endringer i vedtektene. Det betyr, at derfor at dersom det finnes 30 stemmer må minst 2/3 av avgitte stemmer stemme for en endring for at endringsforslaget skal vedtas. Altså:

Eksempel 1: 30 stemmer 20 = ja, 10 = nei endring vedtas.

Eksempel 2: 30 med stemmerett 14 = ja, 11 = nei , 5 = velger å ikke stemme, endringen vedtas ikke fordi det er avgitt 25 stemmer og 2/3 av 25 er $(25/3) \times 2 = 16$

Formel for å finne ut om 2/3 er oppnådd:

$(\text{antall gitte stemmer}/3) \times 2 = \text{antall stemmer som må oppnås}$

M:

Mandat:

En person med mandat er **en som** har fått en fullmakt til, er tildelt en oppgave, eller er valgt for å **representere noen**. Mandat kan komme med og uten føringer. Dersom man representerer en gruppe er det vanlig at gruppen har diskutert saken i forkant, og personen stiller med en klar tanke om hva gruppen mener og hvordan personen med mandat skal stemme for å ivareta gruppens interesse.

O:

Observatør:

En som er tilstede med **begrenset rettigheter**. Det er organisasjonens vedtekter eller forskrift som bestemmer hvilken rettighet rollen gis. I PEF-ung gir forskrift § 5.4 Stemmerett observatører talerett, men ikke forslags- og stemmerett. Det betyr, en observatør kan ta ordet til saken, si sin mening, men ikke legge inn endringsforslag eller stemme i saker. Endringsforslag må fremmes gjennom en delegat. Dette er del av organisasjonens forskrift.

P:

Protokoll:

Et kortere referat. Mindre omfattende og skisserer kun grove trekk. Eksempel hvem som tok ordet i en sak, men ikke hele saksfremlegget.

R:

Redaksjonskomite:

Rollen varierer fra organisasjon til organisasjon og arbeider i tråd med sedvane (altså hvordan rollen er brukt tidligere år) men både arbeidsform og oppgaver utvikler seg etter hvert som behov oppstår. I PEF-ung sedvanen av redaksjonskomite er de som behandler og utformer eventuelle forslag til endring i ordlyd eller hvis det kommer inn mange relativt like forslag til en sak, eks. ble komiteen brukt ved endring av navn. Komiteen

brukes ved behov, og kan brukes ved forslag til ny ordlyd i vedtektene, endringsforslag i handlingsplanene eller forslag til endring i PEF-ungs politiske prioriteringer. Redaksjonskomiteen lager et forslag med ordlyd de mener får frem intensjonen best. Dette forslaget legges frem for landsmøtet og voteres på, på lik linje med delegaters forslag.

Referent:

En som gjengir hva som skjer på papiret- altså den som skriver protokoll eller referat fra møtet.

Resolusjon:

Resolusjon er et vedtak, en beslutning eller uttalelse truffet av/fra en organisasjon eller forsamling. Altså, dersom landsmøtet ønsker å uttale seg konkret om noe kan det skrives en resolusjon/skriv/uttalelse som vedtas under møtet på vegne av møtet.

S:

Simpelt flertall:

oppnås når ett forslag får flere stemmer enn andre, men ikke nødvendigvis 50 % av de avgitte stemme. Eks vinner alternativ A med simpelt flertall ved 30 stemmer fordelt på

A = 12 stemmer, B = 10 stemmer og C = 8 stemmer.

V:

Vedtekter:

En lovsamling som sier noe om hvilke regler og rammes organisasjonens skal styres etter. Forskrift er et tillegg til vedtektene. Se forskrift.

Votere:

Å stemme/avgir stemme

Votering:

Å votere er et annet ord for å stemme. En votering er derfor øyeblikket man avgir stemmer.

Hvordan tegne seg:

For å gjøre det lettere for dirigenten å bestemme hvem som skal få ordet til riktig tid tegner man seg inn med nummerskiltet og riktig gitt tegn. Når dirigent har gitt tegn til at han har sett deg kan du ta ned skilt/tegn og han vil skrive deg ned på en liste. Dirigent vil gi beskjed når det er din tur til å snakke.

Møtet begynner med å vedta en forretningsorden- altså kjøreregler for samlingen. Denne inneholder også begrensninger på hvor mange ganger man får ha innlegg til hver sak og hvor mye tid man har til hvert innlegg eller replikk.

Dirigent kan sette strengere tidsbegrensninger ved behov.

Møtetegn

Innlegg:

Ny informasjon i en sak/nytt argument – 2 innlegg til hver sak. Første innlegg er maks 5 minutter og andre innlegg er maks 3 minutter,

Replikk:

Er en kommentar til et innlegg, eksempel om saksopplysning. – korte innlegg

Dagsorden/Forretningsorden:

Kommentarer til dagsorden. En dagsorden/forretningsorden er en på forhånd oppsatt liste/plan over saker som skal behandles under møtet og hvilken rekkefølge de skal behandles i. Denne vedtas under konstitueringen.